

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ВИВЧЕННЯ
ПРОБЛЕМ ЗЛОЧИННОСТІ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА В. В. СТАШИСА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні Вченої ради НДІ ВПЗ імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України протокол № 6 від 14.09.2022 р.

Директор

Владислава БАТИРГАРЕЄВА

СИЛАБУС

**ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ ПРИ ВИКЛАДАННІ
ЮРИДИЧНИХ ДИСЦИПЛІН**

ВИКЛАДАЧІ	
<i>Батургарєєва Владислава Станіславівна</i> , директор НДІ ВПЗ імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України, доктор юридичних наук, старший науковий співробітник	
Контактний телефон	+38 057 715-62-08 (роб.)
E-mail	vladis2229@ukr.net
<i>Ворожбіт-Горбатюк Вікторія Вікторівна</i> , старший науковий співробітник НДІ ВПЗ імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України, доктор педагогічних наук, професор	
Контактний телефон	+380501495728
E-mail	gorbatykvv@ukr.net
<i>Новікова Катерина Андріївна</i> , старший науковий співробітник НДІ ВПЗ імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України, кандидат юридичних наук	
Контактний телефон	+38 050 982-09-28
E-mail	knovikovaua@gmail.com
Назва освітньо-наукової програми	Право
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	08 Право, 081 Право

Статус дисципліни	Дисципліна циклу загальної нормативної підготовки обов'язкової компоненти, викладається у 2 семестрі I курсу в обсязі 2 кредитів
МОВА ВИКЛАДАННЯ	Українська
ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Консультації навчальної дисципліни відбуваються: <i>аудиторні консультації</i> – аудиторія № 307 згідно з графіком консультацій; <i>онлайн консультації</i> – через Zoom за попередньою домовленістю з викладачем. Для погодження часу онлайн консультації варто писати К. А. Новіковій на електронну пошту knovikovaua@gmail.com або телефонувати за номером +38 050 982-09-28. Пропуск занять: Для відпрацювання пропущених занять, узгодження виду відпрацювання та ін. питань варто звернутись до К. А. Новікової на електронну пошту knovikovaua@gmail.com або зателефонувати за номером +38 050 982-09-28.
ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ	Прослуховуючи цей курс, здобувачі погоджуються виконувати вимоги принципів академічної доброчесності: - розв'язувати всі завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб; - надавати для оцінювання лише результати власної роботи; - не вдаватися до кроків, що можуть у нечесний спосіб покращити власні результати навчання чи погіршити/покращити результати інших здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії; - ні в який спосіб не публікувати відповіді на питання, що ставляться в межах навчальної дисципліни для оцінювання знань здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії.
МЕТА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	Створення умов для формування у здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здатності розв'язувати комплексні завдання професійної і дослідницько-інноваційної діяльності на міждисциплінарному рівні у взаємозв'язку педагогіки, психології і науки у сфері права, що передбачає набуття загальних і фахових компетентностей викладача-дослідника, здатного забезпечити якість навчально-методичного забезпечення, ефективність викладання і навчальної комунікації на засадах професійної етики з учасниками освітнього процесу у ЗВО і професійних спільнотах.

Завдання вивчення дисципліни	<i>Опанування компетентностей відповідно до акредитованої ОНП:</i> ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, формування критичного наукового світогляду, застосування системного підходу в наукових дослідженнях на рівні доктора філософії; ЗК-2. Здатність продукувати нові ідеї (креативність), обґрунтовувати та відстоювати їх; ЗК-3. Здатність до пошуку, систематизації, критичного аналізу, оброблення, оцінки та синтезу інформації з різних джерел, володіння на достатньому рівні інформаційно-комунікаційними технологіями; ЗК-4. Здатність здійснювати із повагою до прав людини і основоположних свобод та без будь-якої дискримінації науково-педагогічну діяльність із урахуванням сучасного стану юридичної науки, уміння використовувати новітні педагогічні методи та прийоми, у тому числі залучення здобувачів освіти до самостійних досліджень та інші інтерактивні методики; ФК-2. Здатність застосовувати загальнонаукові та спеціальні методи при проведенні досліджень; ФК-6. Здатність здійснювати педагогічну діяльність з навчальних дисциплін відповідно до профілю освітньо-наукової підготовки; ФК-7. Здатність до презентації результатів наукових досліджень відповідно до профілю освітньо-наукової підготовки з використанням академічної української та іноземної мови.
ФОРМАТ КУРСУ	Форма навчання – денна / заочна.
ФОРМИ І ВИДИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	Види навчальних занять: лекції з елементами проблемного викладу навчального матеріалу, семінарські, індивідуальна робота, індивідуальні консультації, елементи дистанційного навчання, поточний, проміжний та підсумковий контроль.
ІНДИВІДУАЛЬНА САМОСТІЙНА РОБОТА	– вивчення та аналіз додаткових нормативних, наукових і методичних джерел за темами навчальної дисципліни контекстно темі авторського дослідження; – участь у наукових і методичних заходах для формування професійних компетентностей викладача ЗВО відповідно до чинного професійного стандарту, нормативів про підвищення кваліфікації НПП; – підготовка наукових доповідей, тез виступів, інших наукових творів та їх презентація на

	науково-практичних заходах для формування компетентностей викладача-дослідника; – написання наукових есе, оглядів, проходження тестування, виконання завдань у межах робочої навчальної програми дисципліни контекстно теми авторського дослідження; – інші форми індивідуальної роботи за погодженням з викладачем.
ФОРМИ КОНТРОЛЮ	<i>Поточний контроль</i> здійснюється під час проведення аудиторних занять (синхронно/асинхронно), індивідуальних занять, організації самостійної роботи здобувачів. Форми проведення поточного контролю: тестування, накопичувальна система балів за виконання рівневих завдань. <i>Проміжний контроль</i> здійснюється у процесі організації індивідуальної роботи зі здобувачами в площині обраної теми наукового дослідження. Форма проведення: накопичувальна система балів за підготовку тез доповідей на науково-практичну конференцію, участь у науково-методологічних семінарах, вебінарах, проходження курсів підвищення кваліфікації на відкритих освітніх платформах (відповідно до обраної сфери професійної діяльності), підготовка аналітичних оглядів нормативних документів, наукових публікацій у фахових виданнях категорій А, В з теми наукового дослідження. <i>Підсумковий контроль</i> знань проводиться у формі заліку після завершення курсу навчальної дисципліни. Форма проведення: усний виступ за попередньо визначеними питаннями, вибір яких відбувається рандомно.
ПРЕРЕКВІЗИТИ	Для вивчення курсу аспіранти потребують базових знань з філософії
НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ	Мультимедійне обладнання, комп'ютерне забезпечення з виходом в мережу Інтернет
ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	За результатами освоєння навчальної дисципліни повинен продемонструвати <i>результати навчання відповідно до акредитованої ОНП</i>. ПРН 1: наявність поглиблених знань про особливості новітніх теорій, концепцій, підходів щодо розуміння сутності базових категорій права; ПРН 8: визначати актуальні напрями досліджень з урахуванням уже існуючих знань; ПРН 13: синтезувати нові та комплексні ідеї на базі критичного ставлення й переоцінки вже наявного знання, будувати та перевіряти відповідні гіпотези, розв'язувати комплексні проблеми у галузі професійної та/або

	дослідницько-інноваційної діяльності; ПРН 14: застосовувати сучасну методологію наукової та педагогічної діяльності ПРН 15: організувати на підставі розгорнутого плану поетапної реалізації та проводити з дотриманням принципів академічної доброчесності самостійне наукове дослідження, результати якого мають актуальність, наукову новизну, теоретичне та практичне значення; оприлюднювати досягнуті наукові результати; ПРН 17: працювати із сучасними бібліографічними, реферативними, статистичними та іншими базами даних, а також наукометричними платформами (наприклад, Scopus, Web of Science, Web of Knowledge та ін.); ПРН 18: застосовувати правила коректного цитування та посилання на використані джерела, правила оформлення бібліографічного списку та анотації до роботи, розуміти порядок розрахунків основних кількісних наукометричних показників ефективності наукової діяльності (індекс цитування, індекс Гірша (h-індекс), імпаکت-фактор (ІФ)); ПРН 20: вміти вільно спілкуватися в діалоговому режимі з науковою та громадською спільнотою, а так із само суспільством в цілому в особі будь-яких соціальних інституцій із приводу набутих наукових знань та отриманих результатів, аргументовано дискутувати на професійному та загально-соціальному рівнях; ПРН 21: вміти презентувати, обговорювати та відстоювати отримані наукові результати та власні позиції (думки) у письмовій та усній формі із використанням академічної української та іноземної мови; ПРН 22: намагатися постійно розширювати контакти з науковою спільнотою та соціальні контакти із громадськістю в особі будь-яких соціальних інституцій; ПРН 24 об'єктивно і відповідально ставитися до самостійно отриманих наукових результатів, постійно демонструючи академічну і професійну доброчесність, відданість розвитку нових оригінальних наукових ідей з огляду на прогресивні контексти професійної та наукової діяльності, здатність до особистісного професійного саморозвитку та самовдосконалення.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ		
Змістовний блок I:		
Педагогічна майстерність викладача ЗВО навчальних дисциплін у галузі права: методологія, світоглядний концепт.		
Лекція 1	ТЕМА № 1. Суть педагогічної майстерності. Професійний стандарт «Викладачі закладів вищої освіти». Вступ. Суть і структура педагогічної майстерності. Педагогічне спілкування. Професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти». Знання предметної галузі, енциклопедизм – основа професійного успіху викладача-дослідника.	2
Індивідуальна самостійна робота	Підготовка есе (до 1800 знаків) на тему «Особливості крос-культурної комунікації в системі «викладач – здобувач», «викладач – викладач», «здобувач – здобувач» у навчальному процесі, в позааудиторній роботі, у фокус-групі, професійній спільноті (за вибором здобувача).	8
Лекція 2	ТЕМА № 2. Інтернаціоналізація вищої юридичної освіти. Національні та світові наукові школи. Інтернаціоналізація вищої юридичної освіти. Національні та світові педагогічні школи у галузі юридичної освіти. Взірці і контраверсійні приклади педагогічної майстерності. Викладач очима студентів.	2
Індивідуальна самостійна робота	Осмислення векторів інтеграції педагогіки, психології, юридичних наук для успішної професійної діяльності викладача-дослідника, обґрунтування дослідницької пропозиції за технологією SMART.	8
Лекція 3	ТЕМА № 3. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності і репутація ЗВО. Європейська хартія дослідників. Особистісний підхід у викладанні юридичних дисциплін. Залежність іміджу викладача, його академічних, соціальних профілів, показників наукової діяльності (Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності) і репутації ЗВО. Огляд Європейської хартії дослідників та кодексу працевлаштування наукових працівників.	2
Індивідуальна самостійна робота	Укладання резюме викладача ЗВО відповідно до чинних ліцензійних умов. Підготовка документів для оформлення авторського свідоцтва на твір.	8
Семінарське заняття 1	ТЕМА № 3.1 Дорожня карта професійного і особистісного розвитку викладача ЗВО. Підготовка матеріалів для самопрезентації або презентування теми обраного дослідження у формі стендової доповіді, презентації за технологією візуального мислення. <i>Цілі: ЗК-2, ЗК-3, ФК-6, ФК-7.</i> <i>Очікувані результати: ПРН13, ПРН15, ПРН17, ПРН20, ПРН21, ПРН24</i>	2

Змістовний блок II: Якість змістовно-методичного забезпечення освітнього процесу – критерій професійної майстерності викладача ЗВО.		
Лекція 4	ТЕМА № 4. Кращі практики формування змісту освітніх програм у галузі знань 08 Право. Компоненти змісту освітніх програм у галузі знань 08 Право. Освітні стандарти. Освітня програма. Навчальна програма, робоча навчальна програма, силабус. Освітні ресурси для підвищення кваліфікації науково-педагогічного працівника.	2
Індивідуальна самостійна робота	Аналіз змісту навчальної програми, робочої навчальної програми, силабусу, НМК дисципліни, програми курсів підвищення кваліфікації НПП (за вибором здобувача).	8
Лекція 5	ТЕМА № 5. Мистецтво органічного поєднання традицій і трендів проведення занять. Змішане навчання. Особливості навчальної взаємодії онлайн у синхронному і асинхронному режимі. Мобільне навчання. Технології здорової академічної конкуренції. Рейтинг НПП.	2
Семінарське заняття 2	ТЕМА № 5.1. Міждисциплінарний підхід у викладанні юридичних дисциплін. Лекційне заняття, види лекцій, структура, вимоги до змісту лекційного заняття. Прийоми ораторського мистецтва в юридичній освіті. <i>Цілі: ЗК-2, ЗК-3, ЗК-4, ФК-6, ФК-7.</i> <i>Очікувані результати ПРН13, ПРН14, ПРН21, ПРН24</i>	2
Семінарське заняття 3	ТЕМА № 5.2. Професійна майстерність в організації ефективного семінарського, практичного, групового заняття. Мотивація здобувача до активної навчально-пізнавальної і науково-пошукової роботи. Академічна доброчесність здобувача. <i>Цілі: ЗК-1, ЗК-4, ФК-6.</i> <i>Очікувані результати: ПРН13, ПРН18, ПРН21, ПРН24</i>	2
Змістовний блок III: Інновації в професійній діяльності викладача юридичних дисциплін в ЗВО.		
Лекція 6	ТЕМА № 6. Педагогічні техніки. Новації і традиції оцінювання досягнень здобувачів, моніторингу якості освіти. Педагогічні технології і техніки. Інтерактив у викладанні юридичних дисциплін, організації самостійної роботи студентів. Новації і традиції оцінювання навчальних досягнень здобувачів, моніторингу якості освіти у ЗВО.	2
Індивідуальна самостійна робота	Опанування інтерактивним застосунком чи цифровим сервісом (за вибором здобувача), методичним прийомом проведення аудиторного заняття у ЗВО. <i>Цілі: ЗК-3, ЗК-4, ФК-6.</i> <i>Очікувані результати: ПРН13, ПРН17, ПРН21, ПРН24</i>	4
Семінарське заняття 4	ТЕМА № 6.1. Керівництво науковою, творчою роботою студентів. Індивідуальна освітня траєкторія здобувача. Педагогічне і академічне партнерство. Робота із здобувачем з особливими освітніми потребами. <i>Цілі: ЗК-2, ЗК-4, ФК-7.</i>	2

	<i>Очікувані результати: ПРН13, ПРН14, ПРН17, ПРН18, ПРН20, ПРН22, ПРН24</i>		
Індивідуальна самостійна робота	Укладання чека-листа менторського, тьюторського супроводу здобувача, консультації з певної теми, плану методичного семінару (за можливості – у контексті апробації авторського дослідження). <i>Цілі: ЗК-2, ЗК-4, ФК-2, ФК-7.</i> <i>Очікувані результати: ПРН8, ПРН13, ПРН14, ПРН17, ПРН18, ПРН20, ПРН22, ПРН24</i>		4
УМОВИ ВИЗНАЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО РЕЙТИНГУ			
Форми освітнього процесу, які передбачають оцінювання здобувача		2-й семестр	
<i>Аудиторна робота</i>		40	
<i>Індивідуальні завдання</i>		10	
<i>Контрольні заходи</i>	Підсумковий контроль у формі семестрового заліку	50	
		Разом:	100
ВИМОГИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ			
Види занять	Кількість балів відповідно до виду заняття (за один вид заняття)	Критерії оцінювання	
<i>Семінарські заняття під час аудиторної роботи</i>	9-10	відмінний рівень засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки	
	7-8	добре засвоєння матеріалу з теми, але є не значні огріхи	
	5-6	задовільний рівень засвоєння матеріалу з теми, суттєві і у значній кількості помилки	
	3-4	поганий рівень засвоєння матеріалу з теми, значна кількість недоліків	
	1-2	мінімальний рівень засвоєння матеріалу з теми, але достатній для оцінювання	
	0	поверхневий рівень засвоєння матеріалу з теми, велика кількість помилок	
<i>Індивідуальні завдання</i>	9-10	глибоке знання проблем, пов'язаних із темою завдання (дослідження), вільне володіння матеріалом, вміння самостійно і творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні висновки	
	7-8	в роботі розкрито основні положення теми завдання (дослідження), але є деякі неточності у викладеному матеріалі, теоретичні поняття недостатньо підтверджені фактичними даними	
	5-6	основні положення теми завдання (дослідження) розкрито, але деякі питання висвітлено не в повному обсязі та не має підтвердження теоретичних понять фактичними даними, відсутній творчий підхід до дослідження	
	3-4	основні положення теми завдання (дослідження)	

		висвітлено поверхнево, з великою кількістю суттєвих помилок, відсутні самостійні висновки		
	1-2	основні положення теми завдання (дослідження) висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок, взагалі відсутні висновки, вбачається доволі слабе знання предмета дослідження		
	0	основні положення теми завдання (дослідження) висвітлено поверхнево, вбачається відсутність самостійності дослідження		
<u>Контрольні заходи:</u>				
- підсумковий контроль у формі заліку	50	- всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни; - здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни та використання отриманих знань у науково-дослідній роботі, презентування результатів опанування навчальної дисципліни в авторських наукових, науково-популярних публікаціях, методичних розробках		
	40	- достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей; - здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для науково-дослідної роботи		
	30	- знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для науково-дослідної роботи; - помилки у відповіді на заліку за наявності уявлення про шляхи їх самостійного усунення		
	20	- знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для науково-дослідної роботи; - помилки у відповіді на заліку при відсутності уявлення про шляхи їх самостійного усунення		
	10	- прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни; - помилки та суттєві неточності у відповіді на заліку		
	0	- відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни; - відсутність очікуваних результатів навчання.		
ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS				
Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використо	Рівень компетентності

			-вується в Інституті	
A	ВІДМІННО. Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії має глибокі систематизовані знання в межах вимог навчальної програми, уміє формулювати висновки на основі отриманих знань, обґрунтовувати свою світоглядну та громадську позицію. Володіє методологією наукового пізнання, творчої професійної діяльності, уміє застосовувати отримані знання при вирішенні професійних завдань.	5	90-100	Високий
B	ДУЖЕ ДОБРЕ. Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії добре володіє вивченим матеріалом з дисципліни в межах вимог навчальної програми, намагається формулювати світоглядні та методологічні висновки на основі отриманих знань, обґрунтувати свою світоглядну та громадську позицію. Володіє методологією наукового пізнання, уміє застосовувати отримані знання при вирішенні професійних завдань. Водночас відповідь має певні неточності.	4	80-89	Достатній
C	ДОБРЕ. Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії виявляє знання в межах вимог навчальної програми. Робить спроби формулювати світоглядні й методологічні висновки на основі отриманих знань. Уміє застосовувати отримані знання при вирішенні професійних завдань за зразком. Водночас відповідь є недостатньо осмисленою, має помилки і неточності.		70-79	
D	ЗАДОВІЛЬНО. Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії відтворює частину навчального матеріалу і виявляє здатність формулювати висновки на основі отриманих знань та застосовувати отримані знання при вирішенні професійних завдань за допомогою	3	65-69	Середній

	викладача. Відповідь має суттєві помилки.			
Е	ДОСТАТНЬО. Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, відтворює значну його частину на репродуктивному рівні. Відповідь має суттєві помилки.		60-64	
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО (з можливістю повторного складання семестрового контролю). Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії відтворює незначну частину навчального матеріалу виявляє слабку здатність формулювати висновки на основі отриманих знань та застосовувати отримані знання при вирішенні професійних завдань за допомогою викладача. Відповідь має суттєві помилки та прогалини.	2	35-59	Низький
F	НЕЗАДОВІЛЬНО (з повторним обов'язковим вивченням залікового кредиту). Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів. Відповідь має суттєві помилки та прогалини.		34 і менше	
Орієнтовний перелік питань до заліку	1. Сутність і структура педагогічної майстерності. 2. Педагогічне спілкування: визначення поняття, стилі, види, норми етики. 3. Загальні компетентності – базис вимог до викладача відповідно до чинного професійного стандарту. 4. Вимоги до знання предметної галузі – основа професійного успіху викладача-дослідника. 5. Комунікація в системі «викладач – здобувач» у навчальному процесі. Викладач – ментор, тьютор, консультант (за вибором здобувача). 6. Комунікація в системі «викладач – викладач», у фокус-групі, професійній спільноті. Викладач - керівник проекту, методист (за вибором здобувача). 7. Комунікація в системі «здобувач – здобувач» в позааудиторній роботі. Викладач в ролі медіатора. Викладач – експерт (за вибором здобувача). 8. Інтернаціоналізація вищої юридичної освіти. Загальний огляд цілей, нормативного забезпечення, процесуальних аспектів,			

	очікуваних результатів. 9. Національні педагогічні школи: історія і сучасні тенденції. Стисла характеристика наукової педагогічної школи <i>за вибором здобувача</i>. 10. Світові і національні наукові правничі школи. Стисла характеристика наукової правничої школи <i>за вибором здобувача</i>. 11. Аксиологічний підхід у професійній діяльності викладача. 12. Особистісний підхід, персоніфікація академічного прогресу викладача юридичних дисциплін. 13. Професійна спрямованість особистості викладача юридичних дисциплін. 14. Профілі викладача-дослідника в контексті творення іміджу і репутації ЗВО. 15. Активна життєва і громадянська позиція викладача ЗВО. 16. Пропедевтика професійного вигорання викладача ЗВО. 17. Е-образ і резюме викладача ЗВО відповідно до чинних ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. 18. Дорожня карта професійного і особистісного розвитку викладача ЗВО. 19. Ключові аспекти розроблення структури і змісту освітньої програми у галузі права. 20. Система внутрішнього забезпечення якості освіти у ЗВО. 21. Навчальна програма, робоча навчальна програма, силабус. 22. Елементи навчально-методичного забезпечення дисципліни. 23. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників: види, форми, вимоги до документів про результати підвищення кваліфікації. 24. Змішане навчання: сильні сторони і виклики. 25. Міждисциплінарний підхід у викладанні юридичних дисциплін. 26. Лекційне заняття, види лекцій, структура, види і вимоги до змісту лекції. 27. Семінарське заняття. Структура, види, вимоги до підготовки, ходу проведення. 28. Умови ефективного практичного, лабораторного заняття. 29. Мотивація здобувача до активної навчально-пізнавальної і самостійної науково-пошукової роботи. 30. Академічна доброчесність і усвідомлена відповідальність учасників освітнього процесу у ЗВО. 31. Інформаційно-комунікаційні технології у викладанні юридичних дисциплін. 32. Новації і традиції оцінювання навчальних досягнень здобувачів у ЗВО. 33. Індивідуальна освітня траєкторія здобувача. Педагогічне і академічне партнерство. 34. Робота із здобувачем з особливими освітніми потребами.
Рекомендована література (основна, допоміжна)	Основна: 1. Батиргарєєва В. С. Наслідки пандемії COVID-19 та шляхи їх усунення: результати опитування громадян України. <i>Питання боротьби зі злочинністю</i>. Харків : Право, 2021. Вип. 41. С. 38-54. URL: http://pbz.nlu.edu.ua/article/view/240195. 2. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. / [редкол.

вид.: Тацій В. Я. та ін.] ; Нац. акад. прав. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2016. Т. 20 : Криміналістика, судова експертиза, юридична психологія / [Авдєєва Г. К. та ін. ; редкол.: В. Ю. Шепітько (голова) та ін.]. 2018. 951 с.

3. Кацавець Р. С. Кримінальна психологія : навч. посіб. Вид., 2-ге, допов. Київ: Алерта, 2022. 152 с.
4. Хижняк, І., Ворожбіт-Горбатюк, В. Міжуніверситетське науково-дослідницьке середовище в підготовці докторів філософії освітньої галузі. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*. 2022. 1(17), 5–17. URL: <https://doi.org/10.31865/2414-9292.17.2022.259904>
5. Шепітько В. Ю., Коновалова В. О. Юридична психологія: підручник. 3-тє вид., переробл. і доповн. Харків: Право, 2019. 288 с.

Допоміжна:

1. An International Perspective on Contemporary Developments in Victimology / ed. by J. Joseph, S. Jergenson. New York : Springer International Publishing, 2020. 339 p. DOI: <https://doi.org/10.1007/978-3-030-41622-5>
2. Leah E. Daigle, Lisa R. Muftic. Victimology: A Comprehensive Approach. 2nd Edition. Newbury Park, California: SAGE Publications, Inc, 2019. 432 p.
3. Psychological Science and the Law / ed. by N. Brewer, A. Bradfield Douglass. New York : The Guilford Press, 2019. 459 p.
4. Ворожбіт-Горбатюк, В. Чек-лист для «прокачування» робочої навчальної програми освітньої компоненти ОП у ЗВО. *Grail of Science*. 2022. № 20. С. 153–154. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.30.09.2022.031>
5. Забарна Н., Ковда Н. Інноваційна методика викладання юридичних дисциплін. *Traektoriâ Nauki = Path of Science*. 2021. Vol. 7. No 11. – P. 1001-1008.
6. Кагановська Т. Є. Організаційно-правове забезпечення права на здобуття (вищої юридичної) освіти в умовах загальнодержавного карантину. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «ПРАВО»*. Випуск 29, 2020. С. 22-28.
7. Кацавець Р. С. Психологія особистості: навч. посібник. Київ: Алерта, 2021. 134 с.
8. Навчальний посібник з дисципліни «Педагогіка вищої школи». Уклад. А.В. Лисенко. Полтава: ПолтНТУ, 2018. 102с.
9. Навчання через дослідження: дизайн розроблення і презентування результатів науково-дослідницької роботи : метод. рек. для самост. роботи здобувачів другого (магістер.) і третього (освіт.-наук.) рівнів вищ. освіти, галузь знань 01 Освіта / Педагогіка / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; уклад.: В. Ворожбіт-Горбатюк, Т. Довженко, О. Іонова, І. Єсьман, Л. Ткаченко. Харків : [б. в.], 2022. 27 с. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/8067>
10. Новікова К. А. Свобода і воля як цінності, що охороняються кримінальним правом. *Вісник Асоціації кримінального права України*. 2018. № 1. С. 43-53. URL:

<http://vakp.nlu.edu.ua/article/view/160976/162599>

11. Реформування юридичної освіти: виклики часу. *Збірник статей до ювілею доктора юридичних наук, професора Наталії Семенівни Кузнецової*. Відп. ред. О.В. Кохановська та О.О. Кот. К.: ПрАТ «Юридична практика», 2019. 528 с.
12. Смокович М. Юридична освіта в умовах дистанційного навчання [Електронний ресурс]. *Підприємництво, господарство і право : науково-практичний господарсько-правовий журнал*. 2021/1. № 2. С. 181-184.
13. Ткаченко В. В. Виклики глобалізації та їх вплив на юридичну освіту. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції* № 3. 2021. С. 40-44.
14. Топчій О. В. Науково-методичне забезпечення освітнього процесу у вищому юридичному навчальному закладі. *Військова освіта*. 2017. № 1. С. 173–182.

Інформаційні мережеві ресурси

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. *Верховна Рада України*: оф. вебсайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
2. НАЗЯВО: офіційний вебсайт. URL: <https://naqa.gov.ua/#>
3. НДІ ВПЗ імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України: офіційний вебсайт. URL: <https://ivpz.kh.ua/uk/>
4. Міністерство освіти і науки України: офіційний вебсайт. URL: <http://www.mon.gov.ua>
5. Професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти»: *Міністерство освіти і науки України*: офіційний вебсайт. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/zatverdzheno-standart-na-grupu-profesij-vikladachi-zakladiv-vishoyi-osviti>